

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор УНПУ імені Г. С. Сковороди

Ю. Д. Бойчук

« 15 » березня 2021 року

Програма та критерії оцінювання
вступного випробування з базового предмета «Історія України»
для вступників, які здобувають ступінь бакалавра
за іншою спеціальністю («паралельне навчання»)

ПРОГРАМА
з базового предмета «Історія України»

Пояснювальна записка

Метою вступного випробування з історії України є оцінювання рівня сформованості історичної компетентності вступника, який бажає здобути ступінь бакалавра з історії. Хронологічно програма охоплює весь зміст курсу історії України від найдавніших часів до сьогодення. Під час випробування з базового предмета мають перевірятись такі знання й уміння:

- назвати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, місця подій, обставини, учасників, результати подій;
- визначити хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їхню послідовність і синхронність;
- описувати хід, зовнішні ознаки подій;
- характеризувати (визначати істотні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;
- установлювати відповідність між одиночними і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- установлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;
- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- робити узагальнення, аналізувати історичні процеси.

Оцінювання рівня знань вступника здійснюється за 200-бальною шкалою.

Зміст програми

ТЕМА 1. СТАРОДАВНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Періодизація стародавньої історії. Поява і розселення людей на території України в епоху палеоліту. Заняття та початки духовного життя людини в епоху палеоліту й мезоліту. Неолітична революція. Неолітичні культури на території України. Трипільська культура. Розвиток землеробства і скотарства. Перші індоєвропейці на території України. Ранній залізний вік. Історичне значення винайдення металургії заліза. Кіммерійці. Скіфи. Сармати. Античні міста-колонії у Північному Причорномор'ї. Походження слов'ян. Речові та писемні згадки про слов'ян. Розселення слов'янських племен. Суспільне життя давніх слов'ян. Господарство давніх слов'ян. Відносини з сусідніми народами. Германські племена на території України. Велике переселення народів. Гуни. Авари.

ТЕМА 2. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗКВІТ КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Розселення східнослов'янських племінних союзів у VII-X ст. Перші державні утворення східних слов'ян. Заснування і розвиток міста Києва. Формування великої Київської держави. Князі Аскольд і Дір, їхні походи на Візантію. Внутрішньо та зовнішньополітична діяльність князів Олег, Ігор, Ольга, Святослав. Завершення формування Київської держави. Князь Володимир Великий та його доба. Ярослав Мудрий. Запровадження християнства як державної релігії, його значення. Організація державної влади Київської Русі. Соціально-економічний розвиток. Соціальна структура населення та система залежності й підпорядкування. Пам'ятки права. Культура Київської Русі.

ТЕМА 3. КИЇВСЬКА РУСЬ ЗА ЧАСІВ РОЗДРОБЛЕНOSTІ.

ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА.

Правління Ярославичів. Боротьба за князівський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаховича та його сина Мстислава в Києві. Причини і сутність роздробленості Київської Русі. Економічний і політичний розвиток Київського, Чернігово-Сіверського, Переяславського, Галицького та

Волинського князівств. Битва на річці Калці. Похід на Русь орд Батия. Оборона Києва від монголо-татар, його падіння. Золотоординське панування над українськими землями та його наслідки. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князь Роман Мстиславович. Внутрішня та зовнішня політика князя Данила Романовича Галицького. Соціальний та економічний розвиток Галицько-волинського князівства. Галицько-Волинська держава за наступників Данила Романовича. Занепад Галицько-Волинської держави. Культура періоду роздробленості Русі (XII – перша половина XIV ст.).

ТЕМА 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ (ДРУГА ПОЛОВИНА XIV – ПЕРША ПОЛОВИНА XVI СТ.)

Боротьба Польщі, Угорщини та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Включення українських земель до складу Великого князівства Литовського. Політичне становище українських земель у складі Великого князівства Литовського. Боротьба за оволодіння Галицько-Волинським князівством. Кревська унія. Боротьба проти наступу німецьких лицарів. Литовський князь Вітовт, його зовнішня і внутрішня політика. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Виступ литовсько-руської знаті на чолі з князем Свидригайлом Ольгердовичем. Відновлення та остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Великого князівства Литовського. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Включення Закарпаття до складу Угорщини, а Буковини до складу Молдавського князівства. Московсько-литовські війни. Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVI ст.

ТЕМА 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVI – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Політичне становище українських земель у другій половині XVI. Українське суспільство в середині XVI – середині XVII ст. Становище української православної церкви. Братства. Брестська церковна унія та її наслідки. Утворення греко-католицької церкви.

Становище православної церкви. Виникнення українського козацтва. Господарська діяльність козаків. Утворення Запорозької Січі. Дмитро Вишневецький. Реєстрове козацтво. Перші козацькі повстання 90-х років XVI ст. Розвиток культури. Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Брестської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення православної ієрархії 1620 р. Митрополит Петро Могила. Боротьба козаків проти татар і турків. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний. Участь українського козацтва у Хотинській війні. Козацько-селянські повстання 1620-х – 1630-х рр. Культура України у першій половині XVII ст.

ТЕМА 6. НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ СЕРЕДИНИ XVII СТОЛІТТЯ

Причини Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. Розгортання національно-визвольної боротьби в 1648-1649 рр. Зборівський договір та його значення. Утворення української козацької держави – Гетьманщини. Соціально-політичні зміни в Україні 1648-1649 рр. Воєнно-політичні події 1650-1653 рр. Українсько-російська міждержавна угода 1654 р. Воєнні дії 1654-1655 рр. Віленське перемир'я. Воєнно-політичні події 1656-1657 рр. Відносини Війська Запорізького з Польщею, Кримським ханством, Молдовою, Московією; умови мирних угод українців з польським урядом, українсько-російського договору 1654 р. Богдан Хмельницький як політичний і військовий діяч.

ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В 60-80-ТІ РР. XVII СТОЛІТТЯ

Україна в роки правління гетьмана Івана Виговського, його зовнішня та внутрішня політика. Гетьман Юрій Хмельницький. Російсько-українська війна 1658-1659 рр. Територіальний розкол України-Гетьманщини. Гетьман Павло Тетеря, його діяльність. Гетьман Іван Брюховецький. Андрусівське перемир'я 1667 р. Петро Дорошенко, його боротьба за об'єднання України. Гетьмани Дем'ян Многогрішний та Іван Самойлович. Дальше обмеження автономії України. Чигиринські походи (1677-1678) турецько-татарського війська. Бахчисарайська угода. «Вічний мир» і остаточне закріплення поділу України. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у другій половині XVII ст.

Господарське життя й політичний устрій Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України у другій половині XVII ст. Підпорядкування Української православної церкви Московському патріархові.

ТЕМА 8. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НАПРИКІНЦІ XVII – В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.

Зовнішня та внутрішня політика гетьмана Івана Мазепи. Коломацькі статті. Козацтво на Правобережній Україні в останній чверті XVII – на початку XVIII ст. Остаточна ліквідація козацтва на Правобережній Україні. Національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція. Посилення колоніальної політики Російської імперії щодо України. Гетьманування І. Скоропадського. Перша Малоросійська колегія. Павло Полуботок. Зміцнення української державності за гетьманування Данила Апостола. «Рішительні пункти». «Правління гетьманського уряду» 1734 р. Розвиток культури та освіти.

ТЕМА 9. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XVIII СТ.

Тимчасове відновлення гетьманського правління. К. Розумовський. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Остаточна ліквідація гетьманства. Друга Малоросійська колегія. Діяльність Петра Румянцева в Україні. Скасування російським урядом військового та адміністративного устрою на Лівобережній Україні. Зруйнування Запорозької Січі. Петро Калнишевський. Соціально-економічний розвиток Лівобережної Гетьманщини в другій половині XVIII ст. Заселення і розвиток Південної України. Приєднання Криму до Росії. Економічний і суспільний розвиток Правобережної України. Гайдамацький рух. Коліївщина. Опришки. Поділи Речі Посполитої та українські землі. Українська культура в другій половині XVIII ст.

ТЕМА 10. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ XVIII – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ.

Включення українських земель до складу Російської імперії. Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Промисловий переворот. Розвиток товарних відносин і криза феодальної системи господарства.

Загострення соціальних суперечностей. Поширення на Україну російського та польського суспільних рухів. Початок українського національного відродження. Утворення Кирило-Мефодіївського товариства. Т.Г. Шевченко в українському національному русі.

ТЕМА 11. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

Соціально-економічне становище Наддніпрянської України в умовах кризи феодально-кріпосницької системи господарювання в середині ХІХ ст. Селянська реформа в Росії та її здійснення в Україні. Реформи 60-70-х років: земська, міська, судова, фінансова, військова та особливості їх проведення на українських землях. Економічний розвиток Наддніпрянської України в пореформений період. Соціальні зміни в Наддніпрянській Україні. Національна політика російського царизму щодо України в другій половині ХІХ ст. Розгортання українського національного руху. Наукова і освітня діяльність громадівців. Розвиток народницького руху. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства».

ТЕМА 12. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – ХІХ СТ.

Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії. Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Австрійської імперії. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Реформи Марії Терезії та Йосифа ІІ та українські землі. Початок національного відродження, форми соціального протесту населення. «Руська трійця». Західноукраїнські землі в революції 1848-1849 рр. Скасування панщини. Головна руська рада. Поразка революції в Австрії.

Соціально-економічне становище західноукраїнських земель у другій половині ХІХ ст. Формування фабрично-заводської промисловості на західноукраїнських землях. Розвиток сільського господарства. Трудова еміграція. Зародження українського кооперативного руху. Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. «Москвофіли». Зародження національної течії в суспільному русі. Розгортання руху

народовців. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта» і Літературного товариства ім. Т. Г. Шевченка. Радикальний рух в Галичині. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП).

ТЕМА 13. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Поява українських національних і спортивно-фізкультурних організацій «Січ», «Сокіл», «Пласта». Вплив Української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення Західної України. Боротьба політичних партій Західної України за реформу виборчої системи.

ТЕМА 14. УКРАЇНА В ПЕРШІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Плани Антанти і Троїстого союзу щодо України. Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Головна Українська Рада і Союз визволення України. Воєнні дії на території України. Політика австрійської та російської адміністрації в Галичині. Формування та бойовий шлях легіону Українських січових стрільців. Назрівання економічної та політичної кризи в Російській імперії під час Першої світової війни.

ТЕМА 15. КУЛЬТУРА УКРАЇНИ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Умови та особливості розвитку культури, причини культурних зрушень у першій половині ХІХ ст. Національне відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії Русів». Розвиток літератури, мистецтва. Піднесення української культури. Освіта. Відкриття Новоросійського університету. Розвиток науки. Розвиток літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Церковне життя.

ТЕМА 16. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ 1917-1921 рр.

Лютнева демократична революція 1917 р. Становище в Україні після

повалення царизму. Піднесення національно-визвольного руху. Утворення української Центральної Ради, її склад і політична програма. Михайло Грушевський. Український національний Конгрес. I Універсал. Утворення Генерального секретаріату. В. Винниченко. II Універсал. Ставлення Тимчасового уряду до українського національно-визвольного руху. Ради робітничих, солдатських і селянських депутатів в Україні в 1917 – на початку 1918 рр. III Універсал і проголошення Української Народної Республіки (УНР). Всеукраїнські з'їзди рад у Києві та Харкові, проголошення радянської влади в Україні. Перша українсько-радянська війна. IV Універсал Центральної Ради та проголошення незалежності УНР. Еволюція поглядів політичних сил України щодо самовизначення українців. Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Вступ німецько-австрійських військ до України. Конституція УНР. Гетьманський переворот 1918 р. і утворення Української Держави. Причини падіння Центральної Ради. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави гетьмана П. Скоропадського. Павло Скоропадський. Боротьба проти німецько-австрійської окупації та політичного режиму гетьмана П. Скоропадського. Утворення Директорії УНР і повстання проти гетьмана П. Скоропадського. Політичний курс Директорії УНР. Трудовий конгрес. Симон Петлюра. Друга українсько-радянська війна. Інтервенція Антанти на півдні України та в Криму. Причини поразки Директорії. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Євген Петрушевич. Злука УНР і ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Причини поразки ЗУНР. Події Української революції на Закарпатті, в Північній Буковині, Бессарабії, поглинення цих земель іноземними державами. Радянська влада в Україні в першій половині 1919 р. «Воєнний комунізм» і червоний терор. Конституція УСРР 1919 р. Повстанський рух в Україні в першій половині 1919 р. Денікінський режим в Україні. Відновлення радянської влади в Україні наприкінці 1919 – на початку 1920 рр., її політика. Варшавська угода, її значення. Україна в радянсько-польській війні. Ризький мир, його значення. Розгром військ Врангеля. Махновщина. Культура і духовне життя в Україні 1917-1920 років.

ТЕМА 17. УКРАЇНСЬКА СРР В УМОВАХ НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Соціально-економічне і політичне становище України на початку 20-х років. Державний статус України в 1921 – 1922 роках. Юридичне оформлення Союзу РСР, статус України в його складі. Голод 1921-1922 рр. Неп в УСРР. Економічний розвиток Української СРР у період непу. Відбудова народного господарства. Громадсько-політичне життя в Українській СРР у період непу; політика «коренізації» (українізація). Культура і духовне життя в Українській СРР у роки непу. Кампанія ліквідації неписьменності. Боротьба з націонал-комунізмом.

ТЕМА 18. РАДЯНСЬКА МОДЕРНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ

Радянська модернізація в Українській СРР. Форсована індустріалізація. Колективізація сільського господарства. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні. Зміни в соціальному складі населення Української РСР у 1930-х рр. Суспільно-політичне життя в Українській РСР у 1930-х рр. Згорання українізації. Ідеологізація суспільного життя, культ особи. Масові репресії та політичні судові процеси кінця 1920-х-1930-х рр. Конституція Української РСР 1937 р. Стан культури в Українській РСР у 1930-ті рр.

ТЕМА 19. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Вплив міжнародної ситуації 1920-1930-х рр.. на становище західноукраїнських земель. Економічний розвиток українських земель. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х роках. Розвиток культури.

ТЕМА 20. УКРАЇНА ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945)

Радянсько-німецькі договори 1939 р. і західноукраїнські землі. Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії, Північної Буковини та придунайських українських земель до складу УРСР. Радянська заходних областей України. Напад Німеччини на СРСР. Суть гітлерівського плану «Ост». Мобілізаційні заходи. Оборонні бої літа-осені 1941 р. на території

України. Причини поразок Червоної армії у 1941 р. Окупація України військами Німеччини та її союзників. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Розгортання руху Опору. Радянське підпілля та партизанський рух на окупованій території України. Діяльність підпілля ОУН у 1941-1942 рр. Створення УПА. Визволення України від німецько-фашистських окупантів. Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.). Депортації кримських татар та інших народів Криму. Внесок українського народу у перемогу над Німеччиною та її союзниками. Основні результати та наслідки війни для України й українського народу. Стан культури України в роки Великої Вітчизняної війни.

ТЕМА 21. ПІСЛЯВОЄННА ВІДБУДОВА ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ В 1945 – 1953 РР.

Адміністративно-територіальні зміни. Операція «Вісла». Зовнішньополітична діяльність УРСР. Українська РСР – співзасновниця Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій. Економічний розвиток України в 1945 – на початку 1950-х рр. Голод 1946-1947 рр. Матеріальне становище населення. Внутрішньополітичне становище України в 1945 – на початку 1950-х рр. Політичні репресії в Українській РСР у другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. Відновлення радянської влади в західних областях України. Економічні та суспільні зміни в західних областях України в 1945 – на початку 1950-х рр. Боротьба ОУН і УПА наприкінці 1944 – у першій половині 1950-х рр. Культурне і духовне життя в Україні в другій половині 1940-х – на початку 1950-х рр. «Саморозпуск» Української греко-католицької церкви. Ідеологізація культурного життя.

ТЕМА 22. УКРАЇНА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ (1953-1964 РР.)

Пом'якшення політичного режиму в Україні в середині 1950-х – на початку 1960-х рр. Передача Кримської області до складу УРСР: мотиви і правова основа. Спроби лібералізації політичного режиму. Припинення масових репресій. Критика культу особи Сталіна. Початок реабілітації жертв сталінських репресій. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Промисловість України в другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр.

Розвиток сільського господарства. Реформи М. С. Хрущова, їх суперечливий і непослідовний характер, загальна спрямованість і значення. Поява дисидентів в Україні. Зародження руху «шістдесятників», їх роль у національно-культурному житті. Культура і духовне життя в Україні в другій половині 1950-х - першій половині 1960-х рр.

ТЕМА 23. УКРАЇНА У ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ (1965 – 1985 рр.)

Політико-ідеологічна криза системи. Неосталінізм. Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Діяльність в Україні П. Шелеста та В. Щербицького. Політико-правовий статус Української РСР у складі Союзу РСР у середині 1960-х – на початку 1980-х рр. Конституція УРСР 1978 року. Стан економіки України та визрівання економічної кризи. Здійснення економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Посилення бюрократичного централізму. Життєвий рівень населення України. Становище у сфері культури. Русифікація. Опозиційний рух в Україні в середині 1960-х – на початку 1980-х рр.

ТЕМА 24. РОЗПАД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ТА ВІДРОДЖЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Початок «перебудови». Спроби М. С. Горбачова реформувати суспільство на шляхах прискорення, перебудови, гласності. Чорнобильська катастрофа. Погіршення економічної ситуації в Україні в другій половині 1980-х рр. Рівень життя населення. Зростання політичної активності народу. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Гальмування перебудовних процесів в Україні. Національне пробудження українського народу. Падіння авторитету КПРС. Створення Народного руху України і перетворення його в опозиційну до КПРС силу. Перші кроки в демократизації суспільно-політичного життя і утворення нових політичних партій та громадських об'єднань. Формування багатопартійної системи в Україні в другій половині 1980-х – на початку 1990-х рр. Реформа виборчої системи. Перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР. Формування парламентської опозиції – «Народної ради». Прийняття Декларації про державний суверенітет України. Курс національно-демократичних сил на утвердження державної та економічної незалежності

республіки, утворення самостійної держави. Спроба серпневого (1991 р.) перевороту у Москві та його наслідки для України. Схвалення Верховною Радою УРСР Акту проголошення незалежності України. Загальноукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України.

ТЕМА 25. УКРАЇНА В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Початок державотворчих процесів в Україні. Конституційний процес. Конституція України 1996 р. Заснування Збройних Сил. Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Президентські вибори 2004, 2010 рр. і суспільно-політичні події, що розгорнулися навколо них. Парламентські вибори 2006 р., їх результати. Позачергові парламентські вибори 2007 р. та їхні основні результати. Прийняття Верховною Радою України нормативних актів для реформування економіки на шляхах підприємництва, переходу до ринкових відносин, приватизації, їх суперечливий характер. Авторитарний режим В. Януковича. Революція гідності. Окупація та анексія Криму Російською Федерацією. Збройна агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Суспільно-політичні процеси після 2014 р. Сучасний стан і проблеми української економіки. Етносоціальні процеси та рівень життя населення України в 1991-2021 рр. Зовнішня політика й міжнародні зв'язки незалежної Української держави. Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. Підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Релігійне життя України в умовах незалежності. Культурні процеси в незалежній Україні.

Питання з базового предмета «Історія України»

1. Найдавніші часи в Україні: палеоліт, неоліт, доба металів. Трипільська культура та її історичне значення.
2. Становлення державотворчих традицій на території України: киммерійці, скіфи, сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
3. Походження, розселення, господарство та суспільний устрій східних слов'ян у VI – IX ст. Перші державні об'єднання східних слов'ян.
4. Утворення Давньоруської держави. Перші князі.
5. Державний лад, внутрішня та зовнішня політика Київської Русі періоду її розквіту.
6. Соціально-економічні відносини у давньоруському суспільстві.
7. Прийняття християнства та його історичне значення.
8. Культура Київської Русі.
9. Причини та наслідки роздробленості Давньоруської держави. Князівства Середнього Подніпров'я.
10. Галицько-Волинське князівство. Данило Галицький.
11. Боротьба Русі проти монголо-татарської навали.
12. Приєднання українських земель до складу Польщі та Великого князівства Литовського. Польсько-литовське зближення (друга половина XIV – середина XVI ст.).
13. Причини, час та джерела формування українського козацтва.
14. Утворення Запорозької Січі: устрій, господарство. Реєстрові та нереєстрові козаки.
15. Українське козацтво у боротьбі проти турецько-татарської експансії в другій половині XVI – на початку XVII ст. Петро Сагайдачний.
16. Люблінська унія. Зміни в економічній та соціальній структурі українського суспільства в складі Речі Посполитої.
17. Берестейська церковна унія. Загострення міжконфесійних відносин в Україні.

18. Селянсько-козацькі повстання проти польського панування в кінці XVI - у першій третині XVII ст.
19. Українська культура у другій половині XIV – першій половині XVII ст. Церковні братства. Петро Могила.
20. Причини, характер, рушійні сили та періодизація Української національної революції другої половини XVII ст.
21. Розгортання національно-визвольної та соціальної боротьби в перший період Української національної революції другої половини XVII ст.
22. Утворення української гетьманської держави у роки Української національної революції.
23. Богдан Хмельницький – полководець і державний діяч.
24. Союз України з Росією. «Березневі статті» 1654 року.
25. Криза української державності в другій половині XVII ст. Політика Івана Виговського та Юрія Хмельницького.
26. Боротьба старшинських угруповань за владу та її наслідки для Української національної революції. Петро Дорошенко.
27. Причини поразки, наслідки та історичне значення Української національної революції 1648 – 1676 рр.
28. Українські землі наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Іван Мазепа. Пилип Орлик.
29. Народні рухи в Україні у XVIII ст.
30. Слобідська Україна у XVII – XVIII ст.
31. Антиукраїнська політика російського уряду та боротьба української старшини за збереження автономії у першій половині XVIII ст. Іван Скоропадський. Павло Полуботок. Данило Апостол.
32. Ліквідація автономії українських земель та Запорозької Січі в другій половині XVIII ст.
33. Культура України у другій половині XVII – XVIII ст. Григорій Сковорода.
34. Східноукраїнські землі у складі Російської імперії в кінці XVIII – першій половині XIX ст.

35. Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії в кінці XVIII – першій половині XIX ст.
36. Національне відродження: причини, характер та періодизація. Зародження національної самосвідомості. «Руська трійця». Кирило-Мефодіївське товариство.
37. Скасування кріпацтва в українських землях. Особливості капіталістичної модернізації в Україні у другій половині XIX – на початку XX ст.
38. Національно-культурне відродження другої половини XIX – початку XX ст.
39. Культура України у XIX – на початку XX ст.
40. Столипінська аграрна реформа та її економічні і політичні наслідки для України.
41. Україна у Першій світовій війні.
42. Українська національно-визвольна революція 1917-1921 рр.: її причини, характер, періодизація.
43. Українська Центральна Рада: від автономії до незалежності України.
44. Українська держава Павла Скоропадського.
45. Відновлення Української Народної Республіки. Директорія.
46. Західноукраїнська Народна Республіка. Акт злуки ЗУНР та УНР.
47. Основні етапи становлення радянської влади в Україні у 1917 – 1921 рр. Політика "воєнного комунізму".
48. Україна в роки нової економічної політики. Входження України до СРСР.
49. Політика українізації. Національне відродження у літературі та мистецтві.
50. Особливості індустріалізації та колективізації в Україні.
51. Утвердження тоталітаризму в Україні. Масові політичні процеси та репресії.
52. Становище західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини в період між двома світовими війнами. Український націоналізм.
53. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни.
54. Окупаційний режим в Україні.

55. Рух опору в Україні у роки Другої світової війни.
56. Україна у першому повоєнному десятиріччі. Україна на міжнародній арені.
57. Хрущовська «відлига» та її особливості в Україні.
58. Наростання кризових явищ у соціально-політичному та економічному житті України (друга половина 60-х – перша половина 80-х рр.). Петро Шелест. Володимир Щербицький.
59. Україна у роки перебудови (1985 – 1991 рр.).
60. Проголошення незалежності України. Розгортання державотворчого процесу.
61. Політична та соціально-економічна ситуація в Україні в умовах незалежності.
62. Особливості реформування політичної системи в Україні. Конституційний процес.
63. Зовнішня політика незалежної України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ШКАЛОЮ ВІД 100 ДО 200 БАЛІВ

Бали	Кількість правильних відповідей	Характеристика відповіді
190 – 200 балів	Від 95% до 100% правильних відповідей	Вступник демонструє всебічні, систематизовані та глибокі знання з предмета; уміє застосовувати їх на практиці; спроможний доводити правильність своєї відповіді переконливою аргументацією. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, не містить помилок або має незначні огріхи.
172 – 189 балів	Від 81% до 94% правильних відповідей	Вступник демонструє всебічні, глибокі знання, уміє застосовувати їх на практиці. Вільно висловлює власні думки, аргументовано відповідає на поставлені запитання. Відповідь вступника повна, логічна, послідовна, Вступник може припускатися незначних огріхів.
154 – 171 балів	Від 67% до 80% правильних відповідей	Вступник демонструє глибокі знання з предмета, вправно застосовує їх на практиці; уміє доводити правильність своєї відповіді. Відповідь вступника повна, логічна, але містить деякі неточності.

136 – 153 балів	Від 53% до 66% правильних відповідей	Вступник виявляє загалом глибокі знання з дисципліни, досить успішно виконує передбачені програмою завдання; оперує основними поняттями, уміє робити висновки. Відповідь вступника повна, але недостатньо чітка, містить незначні помилки.
118 – 135 балів	Від 39% до 52% правильних відповідей	Вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але пояснення не лаконічні, не повні. Під час відповіді вступник припускається помилок.
100 – 117 балів	Від 25% до 38% правильних відповідей	Вступник має прогалини в знаннях програмного матеріалу з предмета . Відповідь не повна, потребує уточнень і додаткових запитань; вступник не вміє самостійно зробити висновків, припускається значних помилок під час відповіді.
Менше 100 балів Не склав	Від 0% до 24% правильних відповідей	Вступник володіє теорією на фрагментарному рівні, під час виконання завдань припускається принципових помилок. Вступник не здатний орієнтуватися в програмовому матеріалі.